

Forslag	A 1933/UVU
Behandles af	Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden
Bilag	Ingen bilag

Betänkande över medlemsförslag om digitalt utanförskap

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår att Nordiska rådet beslutar att inte gå vidare med Nordisk grön vänsters medlemsförslag om digitalt utanförskap.

Baggrund

Deltakelse i en digital tid

Digitaliseringen påvirker oss alle. Norden er blant Europas ledende land når det kommer til digitalisering. De aller fleste har gode digitale grunnleggende ferdigheter. Innbyggerne mestrer å navigere digitalt i tilgjengelig informasjon.

Digitale ferdigheter er en forutsetning for å delta i arbeid, utdanning og samfunnsliv. For eksempel hvordan vi håndterer vår økonomi, kommuniserer med helsemyndigheter og andre offentlige instanser opprettholder sosial kontakt.

Digital kompetanse handler om å nyttiggjøre seg av digital teknologi. Teknologiske endringer og økt digitalisering stiller krav til kunnskap, ferdigheter og forståelse. Å kunne anvende IKT-utstyr, samhandle, forstå og orientere seg på nett, ta i bruk funksjoner på ulike nettsider og utvikle digital dømmekraft er avgjørende for å mestre en digital hverdag.

Med økt digitaliseringstakt i de nordiske landene, har konsekvensene ved å ikke henge med i den digitale utviklingen blitt større.

Hvem er ikke-digitale?

En nylig publisert undersøkelse fra Norge viser at digitalt utenforskap først og fremst rammer personer med lav inntekt, høy alder og de som står utenfor arbeidsstyrken. Det er grunn til å tro at situasjonen er tilsvarende i de andre nordiske landene. Svaksynte, blinde og personer med funksjonsnedsettelse er også særlig utsatt.

Hvorfor er digitalt utenforskap et samfunnsproblem?

Skillet mellom de som er digitale, og de som står på utsiden av det digitale samfunnet øker. Velferdsstatens offentlige tilbud skal være tilgjengelig for alle. Det er et samfunnsproblem når offentlige tjenester, sosiale hendelser og demokratisk deltakelse i samfunnet blir utilgjengelig for flere.

Det er nødvendig med fokus på å inkludere de som har utfordringer med å benytte seg av digitale løsninger, slik at alle fortsatt har lik mulighet og adgang til viktige arenaer og tilbud, som offentlige myndigheter, energi-, bank- og forsikringselskaper og annet.

Digitalisering kan stå i veien for demokratisk deltakelse

Medborgerskap innebærer at alle innbyggere behandles som likeverdige medlemmer av samfunnet. At alle har lik tilgang til velferdstjenester og lik mulighet til å stemme ved politiske valg. Teknologi kan bidra til at flere kan delta i demokratiske prosesser, men også at andre faller utenfor. Digitalt utenforskap kan utgjøre en trussel mot trykingsfriheten. Offentlige debatter og nyhetsformidling foregår i større grad digitalt.

Digitalisering er en sentral del av samfunnsutviklingen og effektiviseringen over hele Norden, og det må sikres at vi ikke skaper nye klasseskiller mellom dem som har tilgang og kan benytte seg av digitale løsninger, og de som ikke kan det.

Utfordringene er komplekse i alle de nordiske land og utvalget ønsker derfor att etablere et nordisk nettverk for digital inkludering.

Udvalgets synspunkter

Förslaget förstagångsbehandlades vid utskottets möte i Helsingfors den 1 november 2022.

Utskottet beslutade att gå vidare med förslaget, och bad sekretariatet att ta fram ett betänkande som innefattar de justeringar av förslaget som utskottet enades om på mötet (att-sats 1 och 2 stryks ur förslaget).

Utskottet menade vad gäller första att-satsen att en analys och kartläggning redan är gjord av Nordiska ministerrådet, "Monitoring Digital inclusion in the Nordic Baltic region" (se <https://pub.norden.org/nord2022-007/>)

Man beslutade därför att bjuda in ministerrådet för att få information om rapportens konklusioner. MR-digital deltog på utskottets möte i Reykjavik den 14 mars 2023 och informerade då bland annat om rapporten och dess konklusioner.

När det gäller den andra att-satsen att utarbeta en nordiska handlingsplan menade utskottet att detta är något som länderna var för sig måste besluta och driva.

Däremot ansåg utskottet att det bör etableras ett nordiskt nätverk där kunskaperna från rapporten och de nationella handlingsplanerna kan ligga till grund för utbyte av kunskaper och erfarenheter.

Vid utskottet för tillväxt och utvecklings möte den 5 september informerade Nordiska ministerrådets sektor för digitalisering att ett nordiskt nätverk för digital inkludering etablerats med start i juni 2023. Mot den bakgrunden föreslår utskottet för tillväxt och utveckling i Norden att Nordiska rådet inte ska gå vidare med Nordisk grön vänsters medlemsförslag.

Oslo, den 31. oktober 2023

Kjell-Arne Ottosson (KD)
Hans Christian Schmidt (V)
Mikael Lindholm (ÅC)
Markku Siponen (cent)
Solveig Vitanza (A)
Mats Wiking, (S)
Jani Kokko (sd)
Malin Larsson (S)

Ann-Sofie Alm (M)
John E Weinerhall (M)
Liv Kari Eskeland (H)
Erling Eidesgaard (T)
Orrí Páll Jóhannsson (VG)
Ann-Christine From Utterstedt (SD)
Minna Reijonen (saf)